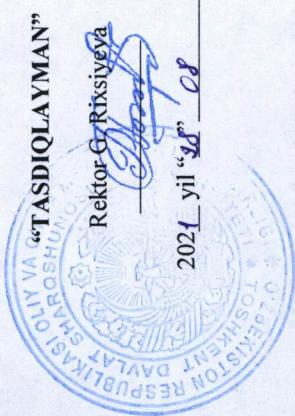

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY VA O'RTA MAXSUS TA'LIM VAZIRLIGI

TOSHKENT DAVLAT SHARQSHUNOSLIK UNIVERSITETI

IXTISOSLASHGAN JURNALISTIKA FANINING

O'QUV DASTURI

Bilim sohasi:

Ta'lim sohasi:

Ta'lim yo'nalishi:

300 000 – Ijtimoiy fanlar, jurnalistika va axborot

320 000 – Jurnalistika va axborot

60320100 – Jurnalistika: xalqaro jurnalistika
(sharq tillari bilan)

Toshkent – 2021

кўшимча чора-тадбирлар тўғрисида” ГФ-5598-сон Фармони. (Конунг хужжатлари маъдумотлари миллий базаси, 13.12.2018 й., 06/18/5598/2313-сон)

4. Чумаков А.Н. Глобализация контуры целостного мира. М.: Проспект, 2009.-432 с.;

5. Пол общей редакцией: В.Н.Зуева. Глобальное экономическое регулирование: учебник. М.: Манистр, 2013;

6. Ҳажиев Б.Д., Юсупов Р.А., Шарипов К.Б. “Глобал икисидий ривожланиш” фани бўйича ўқув-устубий мажмуя.- Тошкент: ТДИУ, 2019, -132 бет.

Ахборот манбалари

1. <http://www.Mediasprut.ru/media/media.shtml>
2. <http://journalism.Narod.ru/>
3. <http://www.library.Cjes.ru/online/>
4. <http://www.infohome-aaltai.ru/node/143>
5. <http://home.about.com/newsissues/>
6. www.popcornnews.ru
7. www.gazeta.ru
8. indiadaily.ru › kino › uil-smit-pribyl-v-indiyu-s-prodv..
9. mk-turkey.ru lif agentstva-anadolu-posetoval
7. О’кув дастuri “Tajimashunoslik va xalqaro journalistika” kafedrasida ishlab chiqilgan va 2021-yil “2” — “0” — dagi “1” - sonli bayonnomasi bilan ma’qullangan.
О’кув дастuri Toshkent davlat sharqshunoslik universiteti Kengashining 2021 - yil “2” — “0” — dagi “1” - sonli bayoni bilan tasdiqlangan.
8. Fan/modul uchun mas’ul:
F.f.n. M.K.Saliyeva – Toshkent davlat sharqshunoslik universiteti, “Tajimashunoslik va xalqaro journalistika” kafedrasi dotsenti
9. Taqrizchilar:
PhD. X.X.Xomidov – Toshkent davlat sharqshunoslik universiteti “Tajimashunoslik va xalqaro journalistika” kafedrasi dotsenti PhD. N.B.Xodjayeva – Toshkent davlat sharqshunoslik universiteti, “Tajimashunoslik va xalqaro journalistika” kafedrasi mudiri

2
Мурод Зарифов

	<p>Mustaqil o'zlashtiriladigan mavzular bo'yicha talabalar tomonidan referatlar tayyorlash va uni taqdimot qilish tavsya etildi.</p> <p>V. Fan o'qitishining natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar)</p> <ul style="list-style-type: none"> Fanni o'zlashtirish natijasida talaba: Xalqaro journalist faoliyatini rivojlanish tushunchasi va asoslari, kasbiy rivojlanish omillari, journalistik kasbiy rivojlanish nazariyalari haqida <i>tasavvur va bilingga ega bo'lishi</i>; global xalqaro jurnalistikaya nazariyasini asoslarini, qonunlari to'g'risidagi asosiy tushunchalar, iqtisodiy jarayonlarning xususiyatlarini bilish va ulardan foydalaniш <i>ko'nikmalariga ega bo'lishi</i>; talaba fanni nazariy va amaliy jihatdan o'rGANISH, xalqar jurnalistik tamoyillarini egallash. Jurnalistik faoliyatini tahlil qilishi, usullarini qo'llash, jurnalistik kasbiy muammolari bo'yicha yechimlar qabul qilish malakasiga <i>ega bo'lishi kerak</i>.
3.	<p>VI. Ta'lim texnologiyalari va metodlari:</p> <ul style="list-style-type: none"> ma'ruzalar; interfaol keys-stadilar; seminarlar (mantiqiy fiklash, tezkor savol-javoblar); guruhlarda ishlash; taqdimotlarni qilish; individual loyihalar; jamoja bo'lib ishlash va himoya qilish uchun loyihalar.
4.	<p>VII. Kredittarni olish uchun talablar:</p> <p>Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rgаниlayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish va joriy, oralig' nazorat shakkalarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakunlik nazorat bo'yicha yozma ishni topshirish.</p>
5.	<p>Asosiy adabiyotlar</p> <ol style="list-style-type: none"> An introduction to journalism by Richard Rudin & Trevor Ibbotson. Printed in UK Косимова Н. Хидиров К., Садиков А., Сайдов Х. ва бошкапар. Ихтисослашган журналистика. т.9.–Т.: “Озбекистон”НМИУ, 2019. Мўминов Ф.А. Журналистика ижтимоий институт сифатида. – Т.: УзМУ. 1998.
6.	<p>Qo'shimcha adabiyotlar</p> <ol style="list-style-type: none"> Мирзиев Ш.М. Букл келлағымизни мадд ва олижаноб халқимиз билан бирга курамиз. – Тошкент: “Ўзбекистон”, 2017. – 488 б. Прохоров Е.П. Введение в теорию журналистики. Учебник МГУ. Икар. 2000. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 13 декабрдаги “Ўзбекистон Республикаси давлат бошқарувига ракамли иктисолдёт, электрон хукумат хамда ахборот тизимларини жорий этиш бўйича

Fan/modul kodи	O'quv yili	Semestr	ECTS - Kreditlar
IJI.02	2021-2022	2	2
Fan/modul turi	Ta'lim tili		
Majburiy	O'zbek		
1.	Fanning nomi	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)	Jami yuklama (soat)
2.	Ixtisoslashgan jurnalistika	30	60

I. Fanning mazmuni

Fanni o'qitishdan maqsad - talabalarga ixtisoslashgan jurnalistikaning o'ziga xos kash ekanligini tushunishda muhim ahamiyatga ega bo'lgan, jurnalistika (huquq, harbiy, ijtimoiy-iqtisodiy, sport, medisina, diniy, turizm, madaniy va boshqa jurnalistikada modullari) o'rganish orqali har bir soha bo'yicha modullarda alohida o'reganilishdan iborat.

Fanning vazifasi - nazariy bilimlar, amaliy ko'nikmlar, global darajadagi iqtisodiy hodisa va jarayonlarga ushibiy yondoshuv hamda ilmiy dunyoqarashini shakllantirish, qonunlar va kategoriyalar mazmun-mohiyatini bilish, ularga nisbatan shaxsiy munosabatni shakllantirish orqali insonnинг hayotdagi o'mri va ahamiyatini ochib berish.

II. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari)

II.I. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:

1- mavzu. Mediatra'lim — zamonaviy ijtimoiy-gumanitar fan sifatida
Mediatra'limning maqsadi, vazifikasi va jurnalistikaga aloqadorligi. Mediatra'lim munosabatari va yo'naliishlari. Mediaolam tuzilishi. Mediamahsulot — tovar. Mediatra'lim ko'rinishlari: nokasbiy mediatra'lim va jurnalistik ta'lim. Jurnalistik ta'lim mediatra'limming professional ko'rinishi sifatida.

Jurnalistik ta'limning taraqqiyot tamoyllari. Mediatra'limning shakllanish jarayoni, ko'rinishlari va prinsiplari. Mediapedagog L.Masterman yaratgan 18ta mediatra'lim prinsipi. Bosma matbuotda aholining mediasavodxonligini oshiruvchi materiallarning berilishi.

2- mavzu. Internet va vizual mediatra'lim
Interneta mediatra'lim va mediasavodxonlik. Raqamlastirish turlari va shakllari, Bosma medialar, elektron medialar (radio va televiedenie), Internet, uyali telefonlar, Internetda muloqot odobi. Tarmoqdagi infoetika. Reallik va virtuallik. Tarmoqdagi muloqotning o'ziga xos xususiyatlari. Kinematograf, fotografiya va san'at. Vizual mediamahsulotlarning auditoriyaga ijobji va salbiy ta'siri. Diskurs va diskursiv tahlii tushunchalari. Manipulyativ texnologiyalardan auditoriyani himoya qilish. Reklama matni va uning izohi. Telereklamalar tahlii, TVda axboriy dasturlarning berilishi

spesifikasi. Radjoniutq o'ziga xosliklari. Uning auditoriyaga ta'sir ko'rsatish mexanizmlari. Radioyangiliklar tahlili.

3-mavzu. Axborot va uning iste'molchisi, xavfsizligini ta'minlashda media ta'limganing ahamiyati

Axborot xavfsizligining mediadagi ijm tizimidagi o'rni. Axborot xavfsizlik. Axborotning erkin oqimi: afzalliklari va ziddiyatlari. Axborot supermagistrallari va demokratiya. Axborot xavfsizligi va milliy masakra. Xalqaro axborot tarqatishini tartibga solish muammolarini va milliy axborot xavfsizligini ta'minlash. O'zbekistonda milliy axborot xavfsizligini ta'minlash masalasi.

4-mavzu. Ziddiyatlar tushunchasini va tasnifi.

Ziddiyat tushunchasi, uning ob'ekti va premetti. Ziddiyatlar tasnifi. Davlatlararo, maishiy, oilaviy, mehnat jamoalarini va turlari bo'yicha, harbiy. Ziddiyatshunoslikning shakillanish tarixi va klassifikatsiyasi. Qadimgi dunyo va Uyg'onish davrida ziddiyatshunoslik g'oyalar. Sharqda ziddiyatli holatlarga munosabat.

Turli ta'llimotlarda ziddiyatlar va ularning mohiyati. Dintiy ta'llimotlarda ziddiyatlarning o'ziga xosligi. Inson ziddiyatlar sabbabchisi sifatida. Ziddiyatli axborot tushunchasi va uning mohiyati. O'zbekiston Respublikasining 2002 yil 12. dekabrdagi 439-II-son «Axborot erkinligi prinsiplari va kafolatlari to'g'risida»gi Qonun. Audio ko'rinishdagi ziddiyatli axborot. Video ko'rinishdagi ziddiyatli axborot.

5-mavzu. OAV va ziddiyat: ijobjiy va salbiy ta'sir.

OAVda ziddiyatarni yoritishda auditoriya bilan ishlash tamoyillari. Auditoriya. Ta'sir. Elektron OAVda ijtimoiy ziddiyatarni yoritishda journalist mahorati. Siyosiy ziddiyatlarda journalist mahorati. Mediativ journalistika asoslarini. Jurnalistikka mediatorda qo'yiladigan talablari. Mediativ journalistika funksiyalari. Journalistning professional mahorati va shaxsiy xususiyatlari. Favqulodda vaziyatlar tushunchasi va tasnifi. Favqulodda vaziyatlarda xalqaro hamkorlik, journalistarning huquqiy kafolatlari. Favqulodda vaziyatarni yorituvchi journalistiga qo'yiladigan talablar. Feyknuyus mohiyati va turlari. Ijtimoiy tarmoqlarda yolg'on xabarlar tarqatilishi. Ziddiyatli holatlarda yolg'on axborotidan foydalanimish. Faktcheking – yolg'on axborotni tekshirish usullari. Axborot xurijiarini oldini olish masalalari.

6-mavzu. Ekologik journalistika.

Global ekologik muammollar va journalistika. Global ekologik muammolar. Ekologik inqiroz. Ekojournalistikka tushunchasi va uning vujudga kelishi. OAVda ekologik mavzuni yoritish muammosi. Global ijtim muammolarini yoritishga jurnalistik yondashuv.

O'zbekiston Respublikasining Prezidenti Shavkat Mirziyoev 2017 yil 21 aprelida imzolangan «Ekologiya va atrof-muhitni muhofaza qilish sohasida davlat boshqaruvi tizimini takomillashtirish to'g'risida»gi Farmon. Barqaror rivojlanish bo'yicha davlatlararo komissiyasi faoliyatini.

7-mavzu. Parliament journalistikasi

Parlament va parlamentarizmning vujudga kelishi va taraqqiyot tendensiyalari. O'zbekistonda oly davlat vakillik organi – qonun chiqaruvchi organning shakllanishi masalalari.

Parlament journalistikasining paydo bo'lishi omillari va konstitutsiyaviy asoslar. Parlament faoliyatini yoritishda journalist mahorati. Deputatlar faoliyatini haqida materiallar tayyorlash texnologiyasi

OAVda saylov kampaniyasini yoritishining huquqiy asoslar. Parlament axborot xizmatining samarali faoliyati

IV. Mustaqil ta'limga uchun tavsiya etiladigan mavzular:

1. Media ta'limga tizimi predmeti va tushunchasi haqidagi nazariy adabiyotlari tahlili va muhokamasi
2. Vizual matn yoki qisqa syujet rejasini tuzish (fotografiya, video, komiks, ertak, kompyuter grafikasi va h.k.)
3. Journalistning ziddiyatli vaziyatarni yoritishiga tayyorlarligi masalasi
4. Ziddiyat tabiat, qamrovi va tasnifi.
5. Xalqaro ziddiyatli holatlarni tadqiq qilishdagi asosiy journalistika yondashuvlari.
6. Ekstremal vaziyatlarda journalist pozisiyasi va xalqaro guumanitar huquq.
7. Ziddiyatli holatlarda journalist faoliyatini tartibga soluvchi milliy va xalqaro qonunchilik asoslar.